

А. О. Войцеховська

студ. IV курсу економіко-правового факультету ОНУ імені І.І.Мечникова

спеціальність «Економіка»

Науковий керівник: к.е.н., доц. Т. В. Матюк

СТАЛИЙ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ЯК ОСНОВА ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОГО СУСПІЛЬСТВА

В науковій літературі спостерігаються різні підходи до визначення поняття «соціально-економічний розвиток». Якщо узагальнити всю викладену в ній інформацію, то в загальному сенсі соціально-економічний розвиток можна визначити як процес структурної перебудови економіки, що призводить до більш досконалого стану економічних, духовних, політичних і соціальних процесів, які протікають в суспільстві.

Що ж стосується сталого розвитку, то необхідно зазначити, що нинішнє трактування основних положень концепції сталого розвитку – це науковий синтез багатьох теоретичних положень, які несуть у собі значне історичне підґрунтя. Слід приділити увагу тому, що самі концептуальні положення теорії

ґрунтуються на врахуванні базових принципів не тільки економічної науки, але й багатьох галузей суспільствознавства.

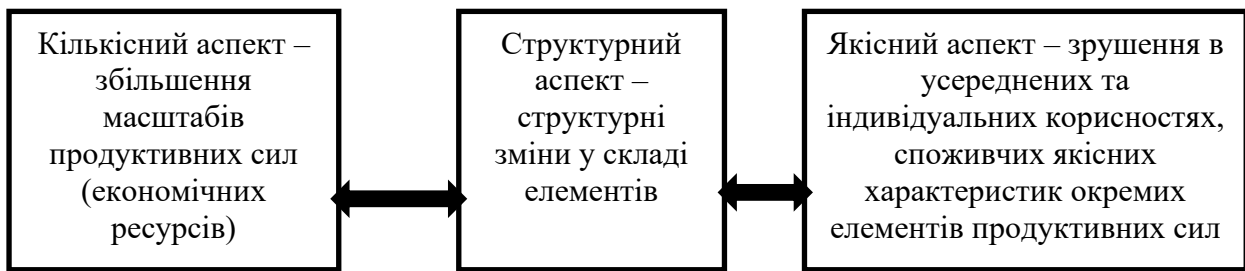

Рис. 1. Категорії розвитку сталого соціально-економічного розвитку
Джерело: складено автором на основі [1, с. 257].

Можна прийти до висновку, що саме науково-технічний прогрес безпосередньо сприяє якісному і структурному вдосконаленню продуктивних сил суспільства, якщо брати за увагу те, що кількісний аспект характеризує екстенсивний розвиток продуктивних сил, а структурний і якісний – інтенсивний тип розвитку.

Соціально-економічний розвиток суспільства виражається в зростанні реальних доходів населення, пов'язаного з поліпшенням конкурентних переваг і фінансових результатів діяльності всіх господарюючих суб'єктів, зростанні якості, кількості і асортименту надаваних благ і послуг та покращенні їх розподілу.

Концепціями сталого соціально-економічного розвитку та постіндустріального суспільства можна обґрунтувати спрямування суспільством розвитку глобальної економіки. Ці концепції є визначальними у відображенні бажаних напрямів розвитку економіки [2, с. 25].

Постіндустріальне суспільство – це новий принцип соціально-технологічної та економічної організацій та новий тип життя, який витісняє індустріальну систему. Це суспільство, засноване на послугах, насамперед освіти, охорони здоров'я, планування та програмування. Теоретичні знання в постіндустріальному суспільстві відіграють роль джерела оновлення і зміни природи технічного прогресу [3, с. 173].

В свою чергу, економіка постіндустріального суспільства характеризується насамперед інформаційно-інтелектуальним та телекомунікаційним розвитком технологій, які привели до істотної зміни структури зайнятості населення і виробленого продукту, а також до посилення динамічності та глобалізації її еволюції. Сталий розвиток передбачає

встановлення економічного балансу життєдіяльності людини у споживанні та відтворенні природних ресурсів, а також забрудненні навколишнього середовища.

Таким чином, центральна ознака постіндустріального суспільства – це панування науки, освіти, наукових знань і, на цій основі, технологічна сторона становлення нового суспільства. Вирішення проблеми забезпечення сталого розвитку потребує періодичного корегування механізму управління. Він повинен включати в себе такі елементи: оцінку процесу розвитку, вибір стратегічного напрямку, визначення додаткових тактичних пріоритетів розвитку, оцінку стратегічного й тактичного напрямків сталого розвитку.

Теоретико-методологічний аналіз засад сталого суспільно-економічного розвитку, як основа побудови постіндустріального суспільства, обов'язково повинен передбачати адаптацію його застосування до конкретних суспільно-економічних умов. Для забезпечення сталого розвитку необхідно формування оптимального навколишнього середовища [4, с. 39].

Що стосується України, то необхідно створити механізм державно-правового регулювання в умовах стабільного суспільно-політичного та соціально-економічного розвитку. Важливо закладати ефективний, надійний та стійкий фундамент для забезпечення майбутнього стабільного розвитку суспільно-економічної системи у кризовій ситуації, яка склалася в Україні та усьому світі на даний момент часу.

Список використаної літератури

1. Арутюнов В. Х. Методологія сталого розвитку: цивілізаційний контекст : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2010. 296 с.
2. Фоміна М. В. Сталий розвиток економіки в умовах глобалізації: теорія і методологія : автореф. дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.01. Донецьк, 2010. 38 с.
3. Маркова В. Д. Економічні проблеми сталого розвитку : навчально-методичний посібник для студентів. Суми : Сумський державний університет, 2012. 193 с.
4. Скибінський С. О. Стратегія і тактика сталого розвитку економіки України : науковий посібник. Тернопіль : Крок, 2012. 108 с.